

Atbildes uz biedrības “Zemnieku saeima” jautājumiem

Biedrības “Zemnieku saeima” vadība iepriekšējā mēneša pašā izskaņā, 28. februārī, tikās ar Satiksmes ministru Tālis Linkaiti, lai pārrunātu lauksaimniekiem aktuālus jautājumus – par ceļu nestspējām, meliorācijas sistēmām gar ceļiem, gatavību graudu transportēšanas sezonai u.c. jautājumiem. Atbildes uz jautājumiem piedāvājam arī šeit, rakstiski.

Kādus iespējamus risinājumus redz SM, lai mazinātu masas ierobežošanas ceļa zīmju uzstādīšanu uz valsts autoceļiem, kas traucē uzņēmējdarbības attīstību lauku reģionos?

Lielākā daļa valsts autoceļu ar grants segumu ir gadu gaitā krietni nolietojusies un ziemzēl finansējuma ierobežotā pieejamība valsts autoceļiem ar grants segumu neļauj veikt ceļa atjaunošanas darbus, kā to paredz ceļa konstrukcijas kalpošanas nodrošināšanas normatīvi. Valsts autoceļu, pārsvarā vietējās nozīmes autoceļu ar grants segumu, konstruktīvie slāņi ir nolietojusies un vairs nepilda savas funkcijas – nesošais grants vai šķembu kārtā ir sadrupusi un sajaukusies ar smilts drenējošo slāni, līdz ar to no ceļa ūdens netiek novadīts un ceļam nav nestspējas. Gar ceļa malu nav izveidota, vai laika gaitā ir aizaugušas un aizartas ūdens novades sistēmas. Tāpat arī šie autoceļi vēsturiski būvēti ar zemu nestspēju. Iespējamie risinājumi ilgtermiņā ir autoceļu ar grants segumu pārbūve, izbūvējot smilts drenējošo slāni, seguma konstrukciju atbilstošu plānotai ceļa noslodzei un ūdens novades sistēmu, taču pagaidām nav iespējams prognozēt, kad un vai to būtu iespējams paveikt. Īstermiņa risinājums - jāizbūvē vai jāatjauno ūdens novades sistēma, kas ļautu ātrāk masas ierobežojumu laikā novadīt lieko ūdeni no ceļa konstrukcijas un samazinātu ierobežojuma laiku.

Vai Satiksmes ministrija un VSIA "Latvijas Valsts ceļi" būtu gatavi pievērst lielāku uzmanību gar autoceļiem esošo ūdens noteču sakārtošanai un liekā mitruma novadīšanai, kas dotu būtisku uzlabojumu ceļu nestspējas uzlabošanai?

VSIA “Latvijas valsts ceļi” informē, ka jau pašlaik iespēju robežās pievērs uzmanību ūdens noteču sakārtošanai pieejamā finansējuma ietvaros.

Vai Satiksmes ministrija un VSIA "Latvijas Valsts ceļi" būtu gatavi pievērst lielāku uzmanību gar autoceļiem esošā apauguma novākšanai, kas uzlabotu ne tikai ceļa pārredzamību un satiksmes drošību, bet arī veicinātu labāku mitruma novadīšanu, kas dotu būtisku uzlabojumu ceļu nestspējas saglabāšanai?

Arī šī aktivitāte jau pašlaik tiek īstenota esošā finansējuma ietvaros, veicot darbus ūdens novades uzlabošanai.

Vai Satiksmes ministrija saredz iespēju, ka šādu darbu veikšanai varētu piesaistīt lauksaimniekus, kuriem ir gan attiecīgā tehnika, gan iemaņas?

Šādu iniciatīvu īstenot un piesaistīt lauksaimniekus tamlīdzīgu darbu veikšanai var kontrētais būvdarbu veicējs, ja uzskata to par nepieciešamību. Jebkurā gadījumā visi darbi ceļa zemes nodalījuma joslā ir jāsaskaņo un darbu veicējam ir jābūt izpratnei par veicamo darbu. Ceļu zemes

nodalījuma joslās ir izbūvētas dažādas inženierkomunikācijas, līdz ar to darbības ir arī jāsaskaņo ar to īpašniekiem un šādu darbu veikšanai ir nepieciešamas projekts.

Kādas ir iespējas, veicot ceļu remontdarbus, pievērst lielāku uzmanību nobrauktuvju izbūvei, ņemot vērā, ka tās ir paredzētas lielgabarīta lauksaimniecības tehnikas nobraukšanai?

Veicot ceļu izbūvi, uzmanība visām nobrauktuvēm tiek veltīta vienlīdzīga

Vai Satiksme ministrija ir gatava stingrāk uzraudzīt dažāda veida kabeļu ierīkošanu gar autoceļiem, kuru iekļaušanas laikā bieži vien tiek bojātas meliorācijas sistēmas? Aicinām noteikt, ka kabeļu būvniecības tāmēs ir jāiekļauj arī meliorācijas sistēmu sakārtošanas izmaksas.

Inženierkomunikāciju ierīkošana pie autoceļiem tiek veikta atbilstoši saskaņotam projektam un par darbu veikšanu un nodarītiem kaitējumiem cita īpašumam atbildīgs ir darba veicējs. Izstrādājot projektu, tam ir jābūt saskaņotam arī ar meliorācijas sistēmas īpašnieku.

Kādi ir VAS “Latvijas dzelzceļš” plāni ar graudu vagonu nodrošināšanu kulšanas laikā vai nav paredzēts samazināt šo vagonu skaitu?

Pagājušajā gadā graudu sezonā SIA “LDZ Cargo” strādāja 900 vagoni. Šogad, sliktākajā scenārijā, ja neizdosies atgriezt visus vagonus no militārajā konfliktā iesaistītajām valstīm, SIA “LDZ Cargo” varēs nodrošināt 600 vagonus.

Vai izstrādājot grozījumus Ostu likumā, kas paredz valdē deleģēt EM, FM, SM un VARAM pārstāvjus, ņemot vērā aizvien pieaugošo lauksaimniecības produkcijas un izejvielu pārkraušanas apjomus Latvijas ostās, nebūtu jāiekļauj arī lauksaimniecības nozares pārstāvji ?

Šis jautājums jau tika apspriests, gatavojot likumu un to apspriežot. Gala pieņemtajā redakcijā no valsts puses kā kapitāldaļu turētāji tiek iecelti tie paši, kas arī līdz šim ir bija pārstāvēti ostu valdēs – SM, FM, EM, VARAM. Ja runā par lauksaimniecības kravu apjomiem ostās, to īpatsvars pieaug. Neapšaubāmi termināļi, kas strādā ar šīm kravām ostās ir ļoti nozīmīgi. Ostu likums paredz izveidot katrā ostā Ostas sadarbības padomi, kas atbilstoši Ostu Regulai risinās visus būtiskākos ostas attīstības jautājumus, gan par infrastruktūras attīstību, gan investīcijām, gan ostu maksām un citiem būtiskiem jautājumiem. Termināļi un jebkuras ieinteresētās puses var piedalīties šajā darbā.

Kādas ir iespējas izbūvējot augstsprieguma elektrolīnijas, tās izbūvēt reģionālo autoceļu nodalījuma joslā, nevis 15m attālumā no šādiem autoceļiem, kas rezultātā būtiski traucē lauksaimniecības zemju apsaimniekošanu?

Likuma „Par autoceļiem” 27.1pants nosaka, ka valsts, pašvaldību un komersantu autoceļu būvniecībai, uzturēšanai un aizsardzībai tiek noteikta ceļu zemes nodalījuma josla, kas ir ceļa

konstrukcija turklāt tā ir arī aizsargjosla. Tātad izveidojot izbūvējot augstsprieguma elektrolīnijas ceļa nodalījuma joslās tās tiek iebūvētas citā būvē tas ir ceļā. Ceļam ir nogāzes vai ierakumi, vai tajos atrodas autoceļa stāvkli un kvalitāti vistiešāk ietekmējoši ceļa elementi – ūdens novades sistēmas.

Satiksmes ministrija norāda, ka elektroapgādes tīklu kabeļu atrašanās autoceļa zemes nodalījuma joslā sadārdzina un apgrūtina kvalitatīvi veikt ceļa uzturēšanas darbus un būvdarbus, jo aizsargjoslās gar pazemes elektropārvades kabeļlīnijām aizliegts veikt darbus ar triecienmehānismiem, nomest smagumus,. Autoceļu uzturēšanas, rekonstrukcijas vai būvniecības darbi, ir saistīti ar smagsvara tehnikas pielietošanu un jebkuru komunikāciju atrašanās šajā joslā apgrūtina un sadārdzina valsts autoceļu pārbūvi, kā arī ceļu zemes nodalījuma joslas uzturēšanu atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, piemēram, zāles pļaušanu, krūmu ciršanu, apauguma likvidēšanu, sāngrāvju padziļināšanu un tīrīšanu, izskalojumu, grunts sanesumu nogāžu noslīdēšanas likvidēšanu, ceļa un informatīvo zīmju uzstādīšanu. Elektroapgādes tīklu kabeļu atrašanās ceļa zemes nodalījuma joslā apdraud gan ceļa lietotāju, gan ceļa apkalpojošā personāla drošību, veicot autoceļu būvdarbus vai uzturēšanas darbus..

Turklāt autoceļu ceļu zemes nodalījuma joslas nav paredzētas inženiertīklu izvietojumam, kaut arī atsevišķos gadījumos balstoties uz inženiertīklu turētāju iesniegtajiem lietderības, tiesiskuma izvērtējumiem tiek lemts par inženierbūvju izvietojumu autoceļa ceļa zemes nodalījuma joslā.

Papildus jānorāda, ka Aizsargjoslu likums nosaka, ka gaisa vadu līniju atrašanās autoceļu zemes nodalījuma joslā gadījumā, aizliegts izbūvēt ar autoceļu lietošanu saistītus tādus infrastruktūras objektus kā autobusu pieturas un automašīnu stāvvietas.

Tātad tur kur tas ir iespējams, tas ir netraucēs ceļa būvniecībai nākotnē un uzturēšanas darbiem tas jau tiek darīts.

Vai Satiksmes ministrija ir gatava pievērst lielāku uzmanību VAS “Latvijas dzelzceļš” piederošo īpašumu un īpašumiem piekļauto meliorācijas sistēmu sakārtošanai?

VAS “Latvijas dzelzceļš” Sliežu ceļu pārvalde veic melioratīvo sistēmu apsekošanu un uzturēšanu dzelzceļa zemes nodalījuma joslas robežās, tajā skaitā sliežu ceļu uzbērumu un dzelzceļa zemes nodalījuma joslas virsūdens uztveršanas garengrāvji kas paredzēti tikai šīs teritorijas noteces uztveršanai, kā arī melioratīvās sistēmas, kas šķērso dzelzceļa zemes nodalījuma joslu, saskaņā ar Meliorācijas likuma prasībām, izņemot segtos melioratīvo sistēmu kolektoros ja tādi šķērso dzelzceļa zemes nodalījuma joslu. Tāpat saskaņā ar izstrādātiem grafikiem tiek veiktas inženiertehnisko būvju, kuras atrodas Sliežu ceļu pārvaldes bilancē, piemēram tiltu un caurteku apsekošana un uzturēšana.

Gadījumos, kad tiek konstatētas problēmas optimālas ūdens novadīšanas režīmam, kas nav saistīts ar dzelzceļa zemes nodalījuma joslu, tiek informēti piegulošo teritoriju īpašnieki par nepieciešamību ūdens novadīšanas sistēmu sakārtošanai;

Vai Satiksme ministrija ir gatava stingrāk uzraudzīt dažāda veida kabeļu ierīkošanu gar autoceļiem, kuru ieklāšanas laikā bieži vien tiek bojātas meliorācijas sistēmas? Aicinām noteikt, ka kabeļu būvniecības tāmēs ir jāiekļauj arī meliorācijas sistēmu sakārtošanas izmaksas.

Par būvniecību katrā atsevišķā teritorijā ir atbildīga būvvalde, bet saskaņojums nepieciešams ar meliorācijas sistēmu valdītāju - VSIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" (ZMNĪ). Valsts autoceļi un to zemes, tai skaitā ceļu zemes nodalījuma joslas, ar visām šo autoceļu kompleksā ietilpstošajām būvēm ir valsts īpašums, kas nodots VSIA "Latvijas Valsts ceļi" pārziņā, kas jau līdz šim stingri uzraudzījusi komunikāciju izvietojumu valsts autoceļu ceļu nodalījuma joslā. Atsevišķa komunikāciju ierīkošana notikusi tikai izvērtējot lietderības un tiesiskuma apsvērumus, ņemot vērā tautsaimniecības kopējās intereses elektronisko sakaru nodrošināšanā. Papildus jānorāda, ka vēsturiski pagājušā gadsimta 70 gados gar valsts autoceļiem tika izbūvētas dažādas elektroapgādes līnijas tās nesaskaņojot ar autoceļu pārvaldītāju - provizoriski tie varētu būt ap 2000 km.